

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

21. Adducitur opinio affirmativa. Ex p. 12. t. 1. r. 21.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76369)

ac diuersum à sacerdotali. Et negatiuum sententiam tenet. Dicitur Thomas in 4. distict. 24. quast. 3. artic. 2. Sotus quastione 2. articulo 3. & caeteri Thomista. Vnus tantum subdubitat Caietanus tom. 1. Opuscul. traet. 11. Idem docet Bonauentura in 4. distict. 24. articulo 4. quastione 3. Aureol. artic. 2. Argent. artic. 4. quibus adde ex Neotericiis Franciscum Amicum inelytum Auctorem ex praestantissima Societate Iesu, quae semper ferax Doctorem vitorum fuit, in Cursu Theologico tom. 7. disp. 7. sect. 9. num. 98. Probat, ait ipse primò ex Augustino in quastionibus veteris, & noui testamenti. cap. 101. Quid est, (inquit) Episcopatus, nisi primus Presbyter, hoc est summus Sacerdos? Idem colligit ex Apostolo 1. ad Timoth. 3. vbi promiscue loquitur de Episcopis, & Presbyteris. Et Ambrosius in Epist. ad Ephesios 4. vbi ex eo, quod Apostolus Timotheum à se creatum Presbyterum, vocat Episcopum, probat, primos Presbyteros vocatos fuisse Episcopos. Demum concludit, non ordine, sed merito Episcopum vocari.

2. Secundò, si Episcopatus characterem imprimeret, non septem, sed octo forent ordines contra Ecclesiae sensum.

3. Tertio, omnes ordines referunt ad Eucharistiam, & penes diuersos actus ab illa distinguuntur. Cum igitur Episcopatus, nec sit sacerdotali inferior, cum non subseruiat sacerdoti, nec sacerdotali superior, quia summa potestas, quae per ordines datur, est consecrari Corpus Christi, in qua Sacerdos est aequalis Episcopo; & licet Episcopatus superaddat potestatem iurisdictionis, non penes illam sumitur distinctio ordinum alioqui etiam Papatu esset distinctus Ordo. Quod autem Episcopatus superaddat specialem potestatem conferendi Chrilisma, sacrosque Ordines, quos simplex Sacerdos non potest, non arguit nouum characterem à sacerdotali distinctum; sed mortale duntaxat extensionem prioris ad eos actus valide exercendos: etenim cum character non sit physica, sed moralis potestas ad actus ordinis exercendos, potuit ex institutione Dei character sacerdotalis ad ea tantum restringi, quae per se solum conducunt ad legitimam Christi Corporis consecrationem: quia igitur Chrilisma, & Ordines conferre, per se non conferunt ad legitimam potestatem consecrandi Corpus Christi, potuit Deus Sacerdotalem characterem ita limitare, vt non nisi accedente Episcopali potestate, quae est sola potestas dignitatis, & iurisdictionis, ad eos actus extendere: Sic enim saluatur quo pacto Episcopus non sit distinctus Ordo, & simplex Sacerdos non valeat sacros Ordines conferre; quia licet character physice sit idem, non est tamen idem moraliter, eo quod Deus illum limitauit, vt non nisi in Episcopo haberet actum secundum conferendi Ordines ministrandi Sacramentum Confirmationis. Et hanc sententiam praeter amicum tenet etiam Sanchez in Opuscul. tom. 3. lib. 7. cap. 1. dub. 9. num. 5. & dub. 2. num. 21. Syluester & Sotus quos citat, & sequitur Vitaldus in Candel. traet. de Ordine afferentes per ordinationem Episcopi, non imprimi Episcopo nouum characterem; sed solum perfici extendi, & dilatarì characterem sacerdotalem praesistentem ad ordinandum, & confirmandum, in qua designatione consistit potestas Episcopalis. Sed non desinam hic apponere verba Magistri Candidi tom. 4. disp. 4. art. 1. dub. 6. vbi sic ait: [Licet non detur Episcopo in sua consecratione noua potestas realiter distincta à sacerdotali, tamen eadem extenditur realiter per nouum modum realem, quem antea non habebat character sacerdotalis, qui nihil aliud est, quam quaedam realis ordinatio, ad effectum alios ordinandi, & confirmandi: quae Ordini Presbyterata-

tus superadditur; quae quidem non est nouus character, sed noua perfectio eiusdem characteris sacerdotalis, modus quidem illius indelebilis; & non iterabilis, quia non est sola deputatio moralis, sed physica, & realis ordinatio.] Idem etiam docent Nugnus tom. 2. quast. 40. art. 5. difficult. vlt. ad 3. argumenti. & Bonacina de Sacramento Ordinis, disputat. 7. numero 6. Sed Pater Amicus vbi supra numero 304. putat improbabilem opinionem asserentium, quod etsi Episcopatus non addat nouum characterem, modificat tamen & perficit priorem: nam cum character sit qualitas, non videtur qua ratione possit perfici, & modificari, nisi per additionem noui gradus: porro nouus gradus: additus priori non potest subiectum perficere, nisi in ordine ad ea, ad quae subiectum vi praecedentis gradus erit ordinatum; quia cum gradus sint homogenei subiectum perficiunt in ordine ad eundem terminum, si verò character est indiuisibilis, non suscipiens intensiorem, minus probabiliter dicitur vnus modificari per alium, sed potius vterque diuersum constituere characterem. Notat verò Valquez tom. 3. in 3. part. disp. 240. cap. 5. & disp. 140. cap. 5. & disp. 239. cap. 6. docere in ordinatione Episcopi, nec imprimi bonum characterem, nec extendi characterem sacerdotalem praesistentem, sed designari diuina designatione, talem characterem ad ordinandum, & confirmandum, in qua designatione consistit potestas Episcopalis.

RESOL. XXI.

Adducitur opinio affirmatiua. Ex part. 12. traet. 1. Resol. 21.

§. 1. **H**is tamen non obstantibus alij firmant Consecrationem Episcopalem infundere nouum characterem à characterē sacerdotali distinctum. Ratio est primò, quia Consecratio Episcopi est vera Ordinatio sacra, & distincta, vt pote solemnior, & superior Ordinatione Sacerdotis, vt definit Concilium Tridentinum, sess. 23. cap. 4. & Canonum 6. At omnis Ordinatio sacra est verè, & proprie Sacramentum Ordinis, & distincta realiter ab Ordinatione Sacerdotis. Tunc sic; sed Sacramentum Ordinis imprimi characterem, vt definit idem Concilium Tridentinum loco citato, Canonum 4. Ergo Consecratio, seu Ordinatio Episcopi imprimi Characterem, & distinctum à characterē Sacerdotali.

2. Secundò, quia potestas, quae tribuitur Episcopo, est distincta in specie ab illa, quae tribuitur Sacerdoti per suam Ordinationem: ergo non possunt esse vna in specie qualitas, vnus in specie character. Consequentia patet; antecedens verò probatur, quia potestas Sacerdotalis & Episcopalis respiciunt obiecta specie distincta: illa enim habet pro obiecto consecrare Corpus Christi; haec vero confirmare, & ordinare: ergo non sunt vna qualitas, sed diuersae.

3. Tertio, contra vltimum dicendi modum sic arguo: Nam per ordinationem Episcopi, datur ei potestas, tam ad ordinandum, quam ad confirmandum, at haec nequit esse duplex, sed vnica, cum per vnica detur ordinationem! ergo vnica character seu vnica potestas ad ordinandum, & confirmandum. Et haec omnia docet Leander de Sacrament. tom. 2. traet. 6. disputat. 1. quast. 12. qui citat Biescam Marchinum, Hurtadum, & Petrum à sancto Ioseph, quibus ego addo Auerfam de Sacrament. Ordinis, quast. 1. sect. 7. Campilenem in diuers. Iur. Can. rubr. 6. cap. 4. num. 4. & Gerundam de Episc. tom. 2. lib. 8. disp. 8. cap. 1. num. 4. & alios.

V
A
E
N
I
A
I
V
V
I
I

4. Nec supradictis obstat asserere cum Amico, vbi supra numero 101. quod si Episcopatus imprimeret distinctum characterem, sequeretur posse aliquem fieri Episcopum, antequam fieret Sacerdos, & exercere quicquid Sacerdos potest, siquidem Ordo superior non pendet, vt suum imprimat characterem ab inferiore: nam posset quis suscipere sacerdotium absque Diaconatu, & validè exercere quicquid Diaconus, & Sacerdos potest, quia Ordo superior virtute continet inferiorem. Cum igitur character Episcopalis non possit esse Sacerdotali inferior, est illo superior, adeoque poterit quicquid potest character sacerdotalis. Non inquam hæc obstant, nam respondeo cum Martinon. *de Sacrament. tom. 2. idispur. 66. sect. 3. num. 39.* in ordinatione Episcopi imprimi characterem: neque tamen fore propterea, vt effectum fortiteretur in eo, qui non esset Sacerdos; neque potestatem illi conferret ad consecrandum Corpus, & Sanguinem Christi. Sicut reliqua Sacramenta præsupponunt Baptismum, sine quo validè conferri nequeunt. Ita probabilis est iuxta communem Theologorum sensum characterem Episcopalem præsupponere sacerdotalem, & sine illo præsupposito conferri non posse. Quamuis autem character Episcopalis sit superior sacerdotali, non propterea debet illum includere, aut illius vim habere. Neque enim semper vnum disparatorum, quamuis nobilior, includit aliud, aut vim illius habet. Vt calor est nobilior humiditate, quam tamen non includit, nec illius vim habet. Quin etiam character non est potestas; vt alibi ostendimus; sed nota quædam indelebilis, & insigne alicuius status per Sacramentum collati. Sicque character Episcopalis est dumtaxat insigne ordinis Episcopalis, & status illius peculiaris, eminentis supra statum simplicium sacerdotum. Et hæc sunt pugnantis sententiæ circa præsentem satis arduam difficultatem, quas ego puto omnes quidem probabiles. Dico igitur, quod Episcopalis consecratio imprimat characterem, siue addendo nouum, siue augendo veterem (provt variæ opiniones sunt) & confert duas potestates, vnam confirmandi, & alteram ordinandi, easque indelebiles; vnde neque repetere licet, vt agnoscit S. Aug. *lib. 2. contra Parmen. c. 13. & lib. 1. de Baptism. contra Donatist. cap. 1.* ergo ordinatione Episcopalis est verus Ordo, & Sacramentum. Vnde Marchant. *in Tribun. Sacram. tom. 3. tractatu 7. tit. 1. quest. 2. concl. 2.* sic ait: [An verò ordo Episcopalis characterem separatim à sacerdotali imprimat, & an duplex Ordo assignandus sit sacerdotali, & Episcopalis? Respondeo absque disputatione, Characteri sacerdotali saltem aliquod augmentum aduenire per ordinationem Episcopalem, siue fiat per intentionem, & ampliationem in sua entitate, siue per virtutis nouæ acquisitionem: sufficit enim, quod ad effectus plures, & maiores intelligatur protendi. Nec errauerit, si sub ordine vno generico duas vel tres species, quarum altera, alteram præsupponat, assignet; aut duos gradus eiusdem Ordinis, quorum etiam ab intrinseco posterior prior perfectior, & excellentior sit.] Ita ille. Itaque bona pace Patris Amici inter præstantissimos Theologos Societatis celeberrimi assero sententias superius positas suam habere probabilitatem.

RESOL. XXII.

Quando in Consecratione Episcopalis imprimatur Character?

Et quid, si Episcopus moriatur in medio, v. g. Consecrationis?

Sed difficultas est, supposita opinione Doctorum asserentium in Consecratione Episcopi dari plures materias & formas partiales substantialiter necessarias, quando imprimatur Character, & conferatur gratia?

Et si in Consecratione Episcopus moreretur ante copiam omnium partialium materiarum, in tali casu acciperet partiali gratiam correspondentem partiali materia, ab Episcopo recepta?

Et asseritur in Sacram. Exrema-vnctionis in singulari vnctionibus partialem gratiam conferri. Ex part. 1. tract. 1. Resol. 22.

§. 1. **A**liqui asserunt characterem, imprimi in vnctione capitis ex Chrismate. Sed hoc non est verum, vt patet ex *cap. vnic. de sacra Vnctione*; vbi habetur, quod si hoc omitatur, non iteretur, sed suppletur. Vnde dicendum est characterem imprimi, quando consecratur, & assistentes Episcopi manus imponunt super caput consecrandi in Episcopum, dicuntque, vt habetur in Pontificali, *Accipe Spiritum sanctum*; & sic colligitur ex *cap. Episcopus, dist. 23.* Sic Syluester verbo *Ordo 2. questione 4. fin.* Angelus verbo *Ordo numero 7. fin.* Tabiena *Ordo 1. quest. 13.* Armill. verbo *Ordo numero 11.* quibus adde Sanchez *in Opusc. tom. 2. lib. 7. capite 1. dub. 11. numero 22.*

2. Sed difficultas est supposita opinione Doctorum asserentium in consecratione dari plures materias & formas partiales substantialiter necessarias. Difficultas est (inquam) quando imprimatur character, & conferatur gratia? Hoc dubium resolutum inuenio apud Hallier *de sacris electionibus, part. 2. cap. 2. artic. 1. §. 13. num. 30.* vbi ponit hoc argumentum. Si impositio manuum est materia ordinationis, eaque adeo efficax, vt gratiam producat, ne frustra videatur Episcopus dicere, *Accipe Spiritum sanctum*, quod ex Tridentino docuimus, certe peracta illa manus impositione, videtur perfectum esse Sacramentum: nam Sacramentum gratiam non producit, nisi perfectum; proindeque sequens libri Euangeliorum traditio gratiam non confert. Confirmatur: nam manus impositio gratiam producit, vt Scriptura facta, Patres, ac Concilia superius inuunt: vel ergo collatio libri Euangeliorum producit gratiam, vel non, si producit; bis ergo gratia Episcopalis Ordinis, non autem semel confertur; quod gratis, & sine fundamento dicitur: Si non producit, nulla ratio videtur suadere hanc esse partem, aut materiam Sacramenti, quippe cum materia cuiuscumque Sacramenti, verbi gratia, aque in Baptismo, Oleo in Confirmatione, & sic de cæteris, gratia productio tribuatur. Ita Hallier, qui postea huic argumento sic satisfacit; Respondemus vtramque esse probabile, & quod manus impositio non statim producat gratiam, nisi postquam correctus est liber Euangeliorum, quo potrecto tam gratia quam character Episcopalis (siue nouus sit, siue extensio Presbyteralis) producantur vi non solum impositionis manuum, verum etiam porrectionis libri Euangeliorum. Nam quia parum temporis fuit inter applicatam vtramque istam materiam, priori effectus rectè tribuitur, et si, nonnisi posteriore secuta, producat: eo modo quo si trina immersione Baptismus conferatur, non vltima tantum immersioni; verum etiam primæ tribuetur gratia Baptifinalis, quamuis non nisi post vltimam producta sit, potest etiam è contrario dici, quod per impositionem manuum producat gratia Episcopalis, & postea per porrectionem libri Euangeliorum potestas Ordinis Episcopalis, seu character conferatur, adeo vt nempe producat